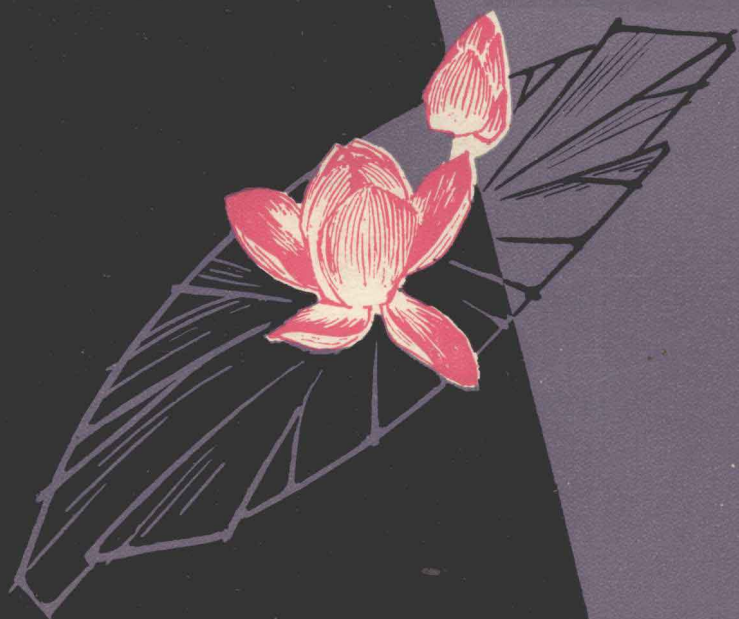
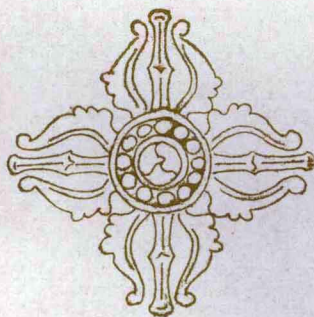

ကျေးဇူးတင်အပ်ကြောင်း

ကယျာဝတီသီလဝိသုဒ္ဓိ

仓 洋 嘉 错 情 歌

သီလဝိသုဒ္ဓိသီလဝိသုဒ္ဓိ

རྒྱ་མཐོང་གླིང་རྒྱ་མཐོང་གླིང་

ཆངས་དབངས་ཆུ་མཚོའི་མགུར་ཆུ།

(བོད་ཆུ་སྐད་གཉིས་སྐད་ཏུ་སྒྲུབ་བའི་དེབ)

མཚོ་ཚུན་གྱི་རིགས་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གིས་འཛམ་བུ་དང་དག་མིག་ཅས་པ།

ཁོང་གི་ཕྱི་ནང་གིས་བསྐྱར།

མཚོ་ཚུན་གྱི་རིགས་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གིས་པར་ཏུ་བསྐྱར་བ།

མཚོ་ཚུན་ཁོང་ཆེན་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་ནས་བཟུལ་པ།

མཚོ་ཚུན་གྱི་རིགས་པར་ཁང་གིས་དཔར།

དེབ་རེར་སྒྲིང་0.52.

第六世达赖喇嘛
仓泽嘉措情歌

(藏汉文对照本)

青海民族出版社搜集、整理 王沂暖译

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街76号)

责任编辑 王振华 装帧 插图 白峰

青海省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

开本 850×1168毫米1/32 印张 2.875 插页 8

1980年5月第一版 1980年5月第一次印刷

印数 1—20,000

统一书号 M10181·11 定价 0.52元

出版说明

《仓洋嘉错情歌》的作者是西藏第六世达赖喇嘛。他是一位在藏族人民中间享有盛誉的诗人。其全名是罗桑仁钦仓洋嘉错（意译为“善慧宝梵音大海”）。清朝康熙二十二年（一六八三年）正月十六日，诞生在西藏南部门域的宇松。据考证，可能属于门巴族。他的家庭信奉红教。父亲叫扎西丹增，母亲叫才旺拉姆。

对仓洋嘉错的生平，学术界尚无定论。据记载，第五世达赖喇嘛罗桑嘉错于康熙二十一年去世后，西藏地方政府首领桑结嘉错秘不发丧，继续假借其名义独揽政权。后清廷发觉，严词查询。桑结嘉错乃于康熙三十六年十月二十五日奉早已认定的第五世达赖喇嘛“转世灵童”仓洋嘉错（时年十五岁）坐床^①。桑结嘉错与准噶尔部可汗联合，反对代表清廷治理西藏的拉藏汗（蒙古族）。康熙四十四年，拉藏汗率兵杀死桑结嘉错。不久，召集各大寺活佛对仓洋嘉错进行宗教审判，声称他“不守清规”，

^① 坐床：即即位。

“非真达赖”，企图废黜其第六世达赖僧位。然而，会上意见不一，废黜之议遂缓。后清廷遣使迎他赴北京请旨。康熙四十五年，诗人在青海途中病故，终年仅二十四岁。

仓洋嘉错不象其他达赖“灵童”那样，在婴弱之时就脱离群众，被奉为神明，生活在贵族、僧侣的环侍中。他的童年是在故乡度过的。在拉萨当达赖喇嘛的八年中，他也时常微服夜出，接近人民。所以，他的情歌没有染上僧侣格律诗体的浮华习气，而崇尚民间语言和民谣风韵，洋溢着生活气息和真情挚感。出语自然，玉润珠圆，含蓄而不晦涩，热烈而不鄙俗，较之米拉热巴·推巴噶^①的诗歌尤胜一筹。因此，为藏族人民普遍传唱，历二百七十多年而保持非凡的艺术魅力。

佛教视人世为苦海，鼓吹出世禁欲。仓洋嘉错情歌冲破佛教思想的罗网。诗人强烈流连世间，放声讴歌爱情。但是，由于当时社会条件的限制。他的入世观念是不彻底的，他对出世的佛教没有完全否定。这在某些情歌中有所流露。

① 米拉热巴·推巴噶（1046——1123年）：西藏佛学家兼诗人，著有《道情诗集》。

仓洋嘉错情歌，有人说很多，甚至有上千首。他的一生如此短暂，恐怕写不了这么多。于道泉教授编译的原文、汉译、英译对照本《第六代达赖喇嘛仓洋嘉错情歌》（一九三〇年版），收了六十二首。一九七八年西藏自治区文化局资料室搜集、编入《仓洋嘉错情歌》一书的共六十六首，其中六十二首与于本同。我们编校的这个本子又从《西藏歌谣》（民族出版社一九五九年版）中采得八首，共录七十四首（增收部分排于末尾）。这些诗篇中有些可能是民间拟作。王沂暖教授过去曾译过一些仓洋嘉错情歌，现烦他将本集译成汉文。译文经我们校订，附在原文后面，以资对照。

由于我们接触的材料少，加之鉴别能力差，以上概括的介绍可能存在缺点和错误，希望读者不吝指正。

青海民族出版社藏文编译部

དཔེ་སྒྲུབ་གྱི་གསལ་བཤད།

«ཚདས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་མུ»ཡི་ཚུམ་པ་པོ་ནི་བོད་ཚྱངས་གྱི་
 རྒྱ་ལའི་སྐུ་ཕྱིང་བྱུག་པ་ཡིན། ཁོང་ནི་བོད་རིགས་མི་དཔངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྟན་
 གྲགས་ཆེ་བའི་སྟན་རག་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་མཚན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཟླ་
 བཟང་རིན་ཆེན་ཚདས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འབོད། ཏ་ཆེན་ཁང་གིས་གྱི་
 རྩ་རབས་ཉེར་གཉིས་པའི་(1683ལྷོ) ཟླ་དང་པོའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ཉིན་
 ལ་བོད་ཚྱངས་སྟོ་ཕྱོགས་མོན་ཕྱལ་གྱི་ལ་ལོག་ཕྱལ་གསུམ་བྱ་བར་བལྟ་བས་པ་
 ཡིན། ཏྲུག་ཞིབ་བྱས་པ་ལྟར་ན། མོན་པ་རིགས་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཁོང་གི་བྱིམ་ནི་རྟིང་མའི་ཆས་ཀྱགས་གྱི་རྟེན་འདུག་པ་ཡིན། ཁོང་གི་ཡབ་
 ལ་བཟླ་གིས་བལྟན་འདྲིན་དང་ཕྱམ་ལ་ཆེ་དབང་ལྷ་མོ་ཞེས་འབོད།

ཚདས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་ཨ་རྒྱལ་ལ་རིག་གཞུང་ལས་རིགས་གྱི་ཁོངས་
 ལྷ་ཆོག་ཐག་ཚད་པ་ད་ཀྱང་བྱུང་ཐེད། ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རྒྱ་ལའི་
 སྐུ་ཕྱིང་ཐུ་པ་ཟླ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཏ་ཆེན་ཁང་གིས་གྱི་རྩ་རབས་ཉེར་གཉིས་པར་
 ཟུ་དན་ལས་འདས་རྟེན་བོད་ཚྱངས་ས་གནས་སྤྱིད་གཞུང་གི་འགོ་འདྲིན་པ་
 སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་ཟུ་དན་ལས་འདས་པ་གསལ་ཞིང་། ཟུ་མཐུད་ནས་

དེའི་མཆན་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འདྲིན་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་
 ཉ་ཆིན་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་ལའི་སྐུ་ཕྱིང་ལྷ་པ་སྒོ་བཟང་ཆུ་མཆོ་བྱ་ངན་ལས་ཀྱི་
 འདས་པ་ཤིས་ནས་ཆོག་ནན་པོའི་ཐོག་ནས་འདྲི་རྟོག་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་
 ཆུ་མཆོས་ཁང་ཤིས་ཀྱི་ཨོ་རབས་སོ་རྒྱལ་པའི་ཨོའི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ཀྱི་
 ཉིན་རྒྱས་ལྷ་མོ་ནས་རྒྱ་ལའི་སྐུ་ཕྱིང་ལྷ་པའི་“སྐུ་སྐུར” རྒྱལ་ས་དག་བཅད་ཀྱི་
 པའི་ཆངས་དབྱངས་ཆུ་མཆོ་དེ་(དགྲུང་ཨོ་བཙོ་ལྷ་ཡིན།) གསེར་ཁྲིར་ཀྱི་
 བཀོད་པ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཆུ་མཆོས་སོགས་པོ་རྒྱན་གར་རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཀྱི་
 ཉ་ཉ་ཆིན་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ནས་པོད་ལྗོངས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་
 བཟང་(སོག་རིགས་ཡིན།) ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱས་པ་རེད། ཁང་ཤིས་ཀྱི་ཨོ་རབས་
 ཞེ་བཞི་པའི་ཨོར་ལྷ་བཟང་གིས་དམག་དྲངས་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཆུ་མཆོ་སྐུ་
 བཀོདས་པ་རེད། ཅང་མ་འགོར་བར། དགོན་ཆེན་སོ་སོའི་ལྷ་གྲ་གོང་
 གྲས་ནམས་བསྐྱས་ཉེ་ཆངས་དབྱངས་ཆུ་མཆོ་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདྲི་གཙོད་ཀྱི་
 བྱས་ཤིང་། ཁོང་གི་“ཚུ་མཐོངས་མི་སྤང་བ” དང་“རྒྱ་ལའི་རྒྱན་མ་ཡིན”
 ཞེས་ཟེར་ནས། རྒྱ་ལའི་སྐུ་ཕྱིང་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་ལས་འབེབས་རྒྱུའི་བསམ་པ་
 བརྒྱུད་ཡོད་མོད། ཨོན་ཀྱང་། ཆོགས་འདྲའི་ཐོག་རྒྱ་བསམ་འཆར་མི་
 མཐུན་པ་བྱུང་བས། ཁྲི་ལས་འབེབས་པའི་བཀོ་སྐྱོང་འགྲུངས་པར་བྱས་པ་

རེད། རྟེན་གྱི་ཏ་ཆིན་སྲིད་གཞུང་གིས་གཞུང་ཆབ་མདགས་ནས་ཁོང་ལ་
ཅིན་ཏུ་གོང་མའི་བཀའ་སློབ་གསན་ཏུ་ཕེབས་པར་བྱས། ཁོང་གིས་ཀྱི་ལོ་
རབས་ཞེ་ལྔ་པའི་ལོར་སྟན་ངག་པ་ནི་མཆོ་སྟན་རྒྱུད་ཏུ་ཕེབས་ནས་ནད་ཀྱི་.....
དབང་གིས་སྐྱ་གཤེགས་ལ། སྐབས་དེར་དགྲུང་ལོ་ནི་ཉེར་བཞི་ཅམ་ལས་
མེད།

ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་ནི་རྒྱ་ལའི་སྐུ་ཕྱིང་སྟན་མ་ནམས་ཀྱི་“སྐུལ་སྐུ”
དང་མི་འདྲ། དེ་ཆོ་ནི་སྐུ་ན་ཕྱ་བའི་རྒྱས་ནས་མང་ཆོགས་དང་བྲས་ཏེ།
མི་མེར་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ནས་ལྷ་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲོད་ཏུ་.....
བཞགས། ཁོང་སྐུ་ན་ཕྱ་བའི་སྐབས་ཏེ་དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྔའི་བར་ཏུ་འཁྲུངས་
ལུས་ཏུ་བཞགས་པ་རེད། ཁོང་སྐུ་སར་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མའི་ཁྲི་ལ་བཞགས་པའི་ལོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལའང་རྟག་པར་མི་མེར་གྱི་ལྷ་བསྐྱོན་ནས་མཆོན་མོར་མང་.....
ཆོགས་ཁྲོད་ཏུ་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར། ཁོང་གི་མགྱར་སྐུ་ནི་གྲ་བ་
དང་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་སྟན་ངག་གི་རྩམ་སྐྱུ་ལ་ལས་སྟོན་ཏེ། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་
སྐད་ཆ་དང་དམངས་སྐྱུའི་རྩམ་ལུགས་གསུལ་ཅིག་ཡིན་པའི་རྟགས་གཟེངས་
ཀྱི་ཐོན་ཞིང་། འཆོ་བའི་ཉམས་འགྱུར་དང་བཙོས་མིན་གྱི་བརྟེན་ཏུ་ཡང་
ལྗན་པ་རེད། མགྱར་སྐུ་ནི་ཆོག་སྦྱར་བདེ་ལ་སྟན་ཞིང་འདེབས་པ་དང་།
མདོན་རྒྱུད་ཡང་གོ་དཀའ་བ་མིན་པ། སྤྱོད་མཁས་ལྗན་ཡང་ཐ་གཤམ་མིན་པ་

ཞིག་ཡིན་པས། མི་ལ་རས་པའི་མགྱར་ལས་ཀྱང་བྱང་བྱེད་ལས་གས་པ་རེད།
དེའི་བྱིར། ཨོ་རབས་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱན་བརྒྱ་ལྷག་འགོར་ན་ཡང་། བོད་
ཀྱི་མི་དམངས་ནམས་ཀྱིས་ལེན་གྱིན་ཡོད་ཅིང་སྤྱི་ཅུས་ཀྱི་མཐུན་པོས་བསམ་མོ་་་་
ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་རྒྱན་འདྲིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་འཁོར་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
མཚོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲོད་ཞེན་
འགོག་པ་བྱང་སྤྱོད་བྱེད་པ་རེད། ཆོངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགྱར་ལྷན་ནི་
ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ལས་བརྟོན་ཡོད། ཆོངས་དབྱངས་རྒྱ་
མཚོས་འདིག་རྟེན་གྱི་འདྲོད་ཡོན་ལ་མི་ནམས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་བྱེད་ཡོངས་སྤྱོད་
དགོས་པར་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གསར་མཐོན་པོས་བཅེ་བྱང་ལ་བསྟོད་
སྤྱོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་བས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆ་རྒྱུན་གྱི་ཆོད་
འདྲིན་གྱི་དབང་གིས། ཁོང་གི་འདིག་རྟེན་གྱི་འདྲུ་ཤེས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་
པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཤད་པའི་ནང་བསྟན་
ཆོས་ལུགས་དེ་ཁོང་གིས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་པ་བསྟན་པ་རེད།
འདི་ནི་མགྱར་ལྷན་འགའི་ནང་བྱེད་མངོན་ཡོད།

ཆོངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགྱར་ལྷན་ནི་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་
ན་ཤོ་ལོ་གསྟོང་ཕྱག་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། ཁོང་གི་སྤྱི་ཚོ་བྱང་བྱེད་གི་ལོ་

ཚད་ལྷན་ན་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་འདི་མི་སྤྱུལ་པར་སྟེ། ཅོ་རྒྱལ་ཕྱོད་
 ཁྱོད་ཀྱིས་སློག་སྒྱུར་བྱས་པའི་བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་བཅས་་་་
 གན་སྒྱུར་གྱི་«རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྒྱུ་ལྷེད་རྒྱག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགྱར་་་་
 ལྷ་»ཞེས་བྱ་བར་(1930 ལོའི་པར་མ།) མགྱར་ལྷ་ཁོ་ལོ་ཀ་རྒྱག་ཕྱོད་རེ་
 གཉིས་བསྟུས་ཡོད། 1978 ལོར་བོད་རང་སྤྱོད་ཚུངས་ཀྱི་རིག་གནས་
 ཕྱི་དབྱུག་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཁང་གིས་བསྟུས་པ་དང་བསྒྲིགས་པའི་«ཚངས་
 དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགྱར་ལྷ་»ཞེས་བྱ་བར་བཅོམས་པས་ཁོ་ལོ་ཀ་རྒྱག་ཕྱོད་རེ་་་་
 རྒྱག་ཡོད། དེའི་ནང་གི་ཁོ་ལོ་ཀ་རྒྱག་ཕྱོད་རེ་གཉིས་ནི་ཅོ་རྒྱལ་ཕྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་
 དེབ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་བསྒྲིགས་པ་དང་དག་བཅས་བྱས་པའི་
 དེབ་འདི་ནི་སྒྲར་ཡང་«བོད་ཀྱི་ལྷ་གཞས་» (མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་གི་་་་
 1959 ལོའི་པར་གཞི་ཡིན།) ཅེས་པའི་ནང་ནས་ཁོ་ལོ་ཀ་བརྒྱུད་བསྟུས་
 བས། བཅོམས་པས་ཁོ་ལོ་ཀ་དོན་བཞི་(ཁ་ཕྱོག་བྱས་པའི་སྒྲར་ནི་མཁྱུག་
 མཐར་ཏུ་བཀོད་ཡོད།) ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་རེད། མགྱར་ལྷ་འདི་དག་
 ནང་གི་ཁོ་ལོ་ཀ་ཁ་གསལ་ནི་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ལང་མོ་བྱས་ནས་བྲིས་པའི་ཕྱོམ་
 ཡིན་གྱིད། ཅོ་རྒྱལ་ཡང་དབྱིན་ཀྱིས་ཐོན་ཚད་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་
 མགྱར་ལྷ་ཁོ་ལོ་ཀ་ཁ་གསལ་བསྒྱུར་བྱོང་བས། ད་རེབ་ང་ཚོས་ཁོ་རང་སྒྱུ་
 ཚེགས་ལ་གཏད་དེ་དཔེ་དེབ་འདི་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། རྒྱ་ཡིག་ཏུ་

བསྐྱར་བའི་ཚུམ་ཡིག་ནི་ང་ཚོས་དག་བཙས་བྱས་ནས། བོད་ཡིག་གི་སྐོ་ལོ་
ག་རེ་རེའི་མདུག་མཐར་ཏུ་བཀོད་དེ་བོད་བྱ་སྐད་གཉིས་གན་སྐྱར་ཏུ་བྱས་བ་
ཡིན་ལགས།

ང་ཚོའི་ལག་ན་དབྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ཏེ་ཅང་ཅུང་བ་དང་། དབྱེ་
ཞིབ་གྱི་རྒྱས་པ་ཞན་ལྟ་བུས། སྐོང་གསལ་གྱི་མདོར་བསྟན་གྱི་རྩོད་བྱས་
ཡོད་པ་འདི་ལ་སྒྲིན་ཆ་དང་ནོར་འབྱུང་མི་ཅུང་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་བས། ལྷོག་
མ་ལན་ནམ་པས་བསམ་འཆར་འདྲེམ་མེད་ཏུ་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུ་བ་ཡིན།

མཚུ་སྐོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚོམ་སྐྱར་བུ་བྱ་ནས།

གར་ཕྱགས་རི་མའི་ཆེ་ནས། །

དཀར་གསལ་ལྷ་བ་གར་བྱང་། །

མ་སྒྲིས་མ་མའི་ཞལ་རས། །

ཡིད་ལ་འཁོར་འཁོར་བྱས་བྱང་། །

从那东方山顶，

升起皎洁月亮。

未嫁少女的面容，

时时浮现我心上。

ན་ནིང་བཏབ་པའི་ལྷང་གཞོན། །

ད་མའི་སྐུ་མའི་ཕྱི་ལོ། །

ཕྱི་གཞོན་ཀྱང་པའི་ལྷང་པ། །

ལྷང་གཞོན་ལས་ཀྱང་ལྷང་བ། །

去年长的小苗，

今年已成结束；

少年骤然衰老，

身比南弓^①还弯。

①南弓：指西藏南部制造的弓。

3

རང་སེམས་སང་བའི་མི་དེ། །

གཏན་གྱི་འདུན་མར་བྱུང་ན། །

ཁྱ་མཆོད་གཏིང་ནས་ནོར་བུ། །

ཕྱོག་བ་དེ་དང་འདྲ་བྱུང་། །

-

我那心爱的人儿，

如果作终身伴侣，

就象从大海底下，

捞上来珍宝一样。

འགྲོ་ཞོར་ལམ་བུའི་སྒྲིང་བུ། །

ལྷན་ངྷི་ཞིམ་པའི་བུ་མ། །

གཞུང་ལུང་དཀར་བརྟེན་ནས། །

བསྐྱར་བ་དེ་དང་འདྲ་བུ། །

路上遇见的意中人，

是肌体芳香的姑娘，

却象拾到小白璐，^①

又把它扔掉一样。

①璐：即松儿石（一种宝石），通常绿色。绿里透白者称白璐，为上品。